

Vatandaşlığın kazanılması konusunda karşılıklı bilgi verilmesi hakkındaki Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu İçişleri, Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/183; Cumhuriyet Senatosu 1/877)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 559)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1/183-1707*

10 . 2 . 1968

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 7.2.1968 tarihli 37 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Vatandaşlığın kazanılması konusunda karşılıklı bilgi verilmesi hakkındaki Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyle
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 7.4.1966 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 5 ve 7.2.1968 tarihli 36 ve 37 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 559)

İçişleri Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 1/877
Karar No. : 6*

22 . 1 . 1968

Yüksek Başkanlığa

Vatandaşlığın kazanılması konusunda karşılıklı bilgi verilmesi hakkındaki Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı, ilgili bakanlık temsilcilerinin de iştiraki ile Komisyonumuzun 20.2.1968 tarihli toplantısında tetkik ve müzakere olundu.

Kanun tasarısının gerekçesi Komisyonumuzca da uygun görülerek, tasarı, Millet Meclisinden gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Anayasa ve Adalet Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü		
Sivas	Malatya	Tokat	Bursa
Z. Önder	N. Yetkin	A. Altuntaş	C. Ortaç
Ordu	Niğde	Tabii Üye	Ordu
E. Ayhan	H. Avni Göktürk	M. Ataklı	Z. Kumrulu

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. 1/877
Karar No. 19

20 . 3 . 1968

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 7 . 2 . 1968 tarihli 37 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, vatandaşlığın kazanılması konusunda karşılıklı bilgi verilmesi hakkındaki sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 10 . 2 . 1968 tarihli ve 1707 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Komisyonumuzun 20 Mart 1968 tarihli Birleşiminde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, 10 Eylül 1964 tarihinde Paris'te imzalanan, «Vatandaşlığın kazanılması konusunda bilgi verilmesi hakkındaki Sözleşme» nin onaylanmasını öngörmektedir.

1963 yılından beri resmen üyesi bulunduğumuz Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu, yıllık çalışmaları arasında kuruluşunun amacına uygun olarak, kişi halleri mevzuatında mümkün olduğu kadar benzerlik sağlamak, üyelerinin kanunlarındaki boşlukları doldurmak, vatandaşların diğer üye devletler ülkelerinde buldukları sırada onlara kişi halleri işlemlerinde kolaylıklar göstermek maksadiyle seri halinde bazı sözleşmeler akdeylemiş bulunmaktadır.

Bu tür sözleşmeler cümlesinden olarak, son defa gene Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu tarafından hazırlanıp, Hükümetçe yetkili kılınan büyükelimiz tarafından 10 Eylül 1964 tarihinde Paris'te imzalanan ve 12 maddeden ibaret bulunan «Vatandaşlığın kazanılması konusunda karşılıklı bilgi verilmesi hakkındaki Sözleşme» nin 1 nci maddesi ile imzacı devletler kendi uyrukluğuna aldıkları diğer Akıd Devletler vatandaşları hakkında karşılıklı bilgi vermeyi taahhüdettmekte ve bunu 2 nci maddede belirtilen ve örneği Sözleşmeye eklenen bir fişle yapmayı, 4 nci maddede de bu bildirimden vatandaşlığa alınmanın hüküm ifade ettiği tarihten başlayarak üç ay içinde yerine getirilmesini kabul etmektedirler. Diğer maddeler, Sözleşmenin onaylama, yürürlüğe girme, katılma, değişiklik, fesih gibi usulî hükümlerini açıklamaktadır.

Mevzuatımıza aykırı bir hüküm ihtiva etmeyen, ve Hükümetimizin yabancı ülkelerde kendi istekleri ile başka Devlet uyrukluğuna geçen Türk vatandaşlarının durumundan üç ay içinde bilgi sahibi olmasını sağlayıcı nitelikte bulunan Sözleşme Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve tasarı benimsenmiştir.

III - Millet Meclisince kabul edilen 1, 2 ve 3 nci maddeler Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Havalesi uyarınca Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Tabii Üye	Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Aydın	Kastamonu	S. O'Kan	Â. Artus
O. S. Sarıgöllü	A. N. Tuna	Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı
Diyarbakır	Hatay	Konya	Rize
S. Cizrelioğlu	M. Deliveli	S. Çumralı	O. M. Agun
Sakarya	Samsun	Sivas	
M. Tıgılı	R. Rendeci	R. Ögten	
Toplantıda bulunamadı		İmzada bulunamadı	

Dışışleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışışleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu
Esas No. 1/877
Karar No. 7

9 . 4 . 1968

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 7 . 2 . 1968 tarihli 37 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, vatandaşlığın kazanılması konusunda karşılıklı bilgi verilmesi hakkındaki Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı, Komisyonumuzun 4 . 4 . 1968 tarihli Birleşiminde ilgili Bakanlık temsilcileri de hazır buldukları halde incelendi ve görüşüldü.

I - Tasarı, 10 Eylül 1964 tarihinde Paris'te imzalanan, «Vatandaşlığın kazanılması konusunda bilgi verilmesi hakkındaki Sözleşme» nin onaylanmasını öngörmektedir.

1963 yılından beri resmen üyesi olduğumuz Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu, kişi halleri mevzuatına mümkün olduğu kadar birleştirme sağlamak, kanunlarındaki boşlukları doldurmak, vatandaşların diğer üye devletlerde buldukları sırada onlara kişi halleri işlemlerinde kolaylık göstermek maksadiyle seri halinde bazı sözleşmeler akdeylemiş bulunmaktadır.

10 Eylül 1964 tarihinde imzalanan, «Vatandaşlığın kazanılması konusunda karşılıklı bilgi verilmesi hakkındaki Sözleşme» nin 1 nci maddesi ile imza eden devletler kendi uyrukluğuna aldıkları diğer Âkid Devletler vatandaşları hakkında karşılıklı bilgi vermeyi taahhüdetmekte ve bunu 2 nci maddede belirtilen ve örneği sözleşmeye eklenen bir fişle yapmayı, 4 ncü maddede de bu bildirim vatandaşlığa alınmanın hüküm ifade ettiği tarihten başlayarak üç ay içinde yerine getirilmesini kabul eylemektedir.

Mevzuatımıza aykırı bir hüküm ihtiva etmeyen ve Hükümetimizin yabancı ülkelerde kendi istekleri ile başka devlet uyrukluğuna geçen Türk vatandaşlarının durumundan üç ay içinde bilgi sahibi olmasını sağlayıcı nitelikte bulunan Sözleşme Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve tasarı benimsenmiştir.

II - Millet Meclisince kabul edilen 1, 2 ve 3 ncü maddeler Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Sözcü			
Tekirdağ	Cumhurbaşkanınca S. Ü.	İstanbul	Ankara
C. Tarlan	C. Açıkalın	T. Arıburun	H. O. Bekata
Çankırı	Elâzığ	Konya	Ağrı
H. Dağlı	C. Ertuğ	M. Obuz	S. Türkmen

Tabii Üye
A. Yıldız

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

Vatandaşlığın kazanılması konusunda karşılıklı bilgi verilmesi hakkındaki Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 10 Eylül 1964 tarihinde Paris'te imzalanan, «Vatandaşlığın kazanılması konusunda karşılıklı bilgi verilmesi hakkındaki Sözleşme» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

24 . 3 . 1966

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

Vatandaşlığın kazanılması konusunda karşılıklı bilgi verilmesi hakkındaki Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**Vatandaşlığın kazanılması konusunda karşılıklı
bilgi verilmesi hakkındaki Sözleşmenin
onaylanmasının uygun bulunduğuna
dair kanun tasarısı**

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen
1 ne madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen
2 ne madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen
3 neü madde aynen kabul edilmiştir.

DIŞİŞLERİ, TURİZM VE TANITMA
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**Vatandaşlığın kazanılması konusunda karşılıklı
bilgi verilmesi hakkındaki Sözleşmenin
onaylanmasının uygun bulunduğuna
dair kanun tasarısı**

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen
1 ne madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen
2 ne madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen
3 neü madde aynen kabul edilmiştir.

VATANDAŞLIĞIN KAZANILMASI KONUSUNDA KARŞILIKLI BİLGİ VERİLMESİ HAKKINDA SÖZLEŞME

Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu üyeleri : Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Federal Almanya Cumhuriyeti, Fransa Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, İtalya Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dükalığı, Holânda Kırallığı, İsviçre Konfederasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti uyruklarının vatandaşlık kazanmaları konusunda karşılıklı bilgi teatisi için işbirliği arzusundan hareketle, aşağıdaki hükümlerde anlaşmaya varmışlardır.

Madde 1. — Her Âkîd Devlet diğer Âkîd Devlet vatandaşları hakkında, vatandaşlığa alınma, seçme hakkını kullanma veya tekrar alınma yolları ile vatandaşlığın kazanılması hallerinde o devlete bilgi iletmeyi taahhüdeder.

Madde 2. — Bu bilgi, işbu sözleşmeye örneği eklenen ve aşağıdaki hususları kapsıyan bir fişle verilir.

1. İlgilinin adı ve soyadı,
2. Doğum yeri ve tarihi,
3. Uyumluğunda bulunduğu devlette bilinen ikâmetgâhı ve son ikâmetgâhı.
4. Vatandaşlığın kazanılma şekli ve kazanmanın sonuç doğurduğu tarih,
5. Mümkünse evvelki vatandaşlığının ispatına yarıyan belgenin niteliği, numarası ve tarihi,

Madde 3. — Vatandaşlığın kazanılması, eşin reşidolmıyan çocukların uyrukluğuna kendiliğinden etki yaptığı takdirde yukarıdaki maddede öngörülen fiş ayrıca bu eş ile çocukların adlarını ve soyadlarını, doğum yerlerini ve tarihlerini de içine alır.

Madde 4. — Fiş, vatandaşlık kazanılmasının sonuç doğurduğu tarihten başlayarak üç ay içinde doğruca gönderilir.

Her Âkîd Devlet, imza, tebliğ veya katılma sırasında fişin gönderileceği merkezî makamı gösterecektir.

Madde 5. — Bu sözleşme, ne her Âkîd Devletin vatandaşlıkla ilgili kanunları hükümlerine, ne de vatandaşlığın kazanılmasına ilişkin daha geniş bilgi teatisini öngören anlaşmalara halel getirmez.

Madde 6. — Âkîd Devletle, bu sözleşmenin kendi ülkelerinde uygulanmasını mümkün kılmak için Anayasalarının yükümlü tuttuğu usullerin yerine getirildiğini, İsviçre Federal Hükümetine tebliğ edeceklerdir.

İsviçre Federal Hükümeti, yukarıdaki fıkra uyarınca yapılan her tebliğinden Âkîd Devletlerle Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir.

Madde 7. — Bu sözleşme 2 nci tebliğin tevdi tarihini kovalıyan 30 neu gün yürürlüğe girecek ve bu tarihten başlayarak bu formaliteyi yerine getiren iki devlet arasında geçerli olacaktır. Bundan evvelki maddede öngörülen formaliteyi sonradan yerine getiren her imzacı devlet için bu sözleşme, tebligatın tevdi tarihini kovalıyan 30 neu günden itibaren sonuç doğuracaktır.

Madde 8. — Her Âkîd Devlet imza veya 6 nci maddede belirtilen tebligat veyahut katılma sırasında birinci maddede öngörülen bilgi teatisinden, seçme hakkını kullanma veya tekrar vatandaşlığa alınma yolları ile vatandaşlığın kazanılması şeklini istisna ettiğini beyan edebilir.

Her Âkîd Devlet, İsviçre Federal Hükümetine göndereceği tebliğ ile, birinci fıkra gereğince kendi tarafımdan formüle edilen ihtirazi kaydı kısmen veya tamamen geri çekebilecektir. Bu tebliğ alındığı tarihi kovalıyan 30 neu gün geçerlik kazanacaktır.

İsviçre Federal Hükümeti bu tebliğinden Âkîd Devletlerden her birini ve Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir.

Madde 9. — Bu sözleşme her Âkid Devletinin anavatan topraklarının bütününde hukukî hükmü ifade eder. Her Âkid Devlet, bu sözleşme hükümlerinin anavatan dışı ülkelerinden bir veya birkaçında veyahut milletlerarası münasebetleri kendisi tarafından sağlanan devlet veya ülkelerde de uygulanacağını imza, 6 ncı maddede öngörülen tebliğ, katılma sırasında veya daha sonra, İsviçre Federal Hükümetine yapacağı tebliğ ile beyan edebilecektir. İsviçre Federal Hükümeti her Âkid Devleti ve Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini bu tebliğinden haberdar edecektir. Bu sözleşme hükümleri tebliğnamenin İsviçre Federal Hükümetince alınmasını kovalıyan 30 ncü gün, anılan tebliğnamede zikredilen ülke veya ülkelerde uygulanacaktır. Bu maddenin ikinci fıkrası hükmü gereğince bir beyanda bulunmuş olan her devlet daha sonra herhangi bir anda İsviçre Federal Hükümetine göndereceği bir tebliğ ile, bu sözleşmenin beyanname gösterilen Devlet veya ülkelerin bir veya birkaçında uygulanmasına son verildiğini beyan edebilir.

İsviçre Federal Hükümeti her Âkid Devleti ve Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini bu yeni tebliğinden haberdar edecektir.

Sözleşmenin uygulanması, adı geçen tebliğnamenin İsviçre Federal Hükümetince alınmasını kovalıyan 30 ncü gün bahis konusu ülkelerde son bulacaktır.

Madde 10. — Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu veya Avrupa Konseyi üyesi her devlet bu sözleşmeye katılabilir.

Katılmak isteyen devlet, bu niyetini İsviçre Federal Hükümetine tevdi edilecek bir belge ile tebliğ eder. Adı geçen Hükümet her katılma belgesinin tevdi keyfiyetinden üye devletlerle Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir. Sözleşme, katılan devlet için, katılma belgesinin verilmesini kovalıyan 30 ncü gün yürürlüğe girecektir.

Katılma belgesinin verilmesi, ancak bu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra mümkün olabilir.

Madde 11. — Bu sözleşme değişikliklere tabi tutulabilir.

Değişiklik teklifi İsviçre Federal Hükümetine yapılır. Federal Hükümet de keyfiyeti Âkid Devletlerle Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterine tebliğ eder.

Madde 12. — Bu sözleşme 7 ncı maddenin birinci fıkrasında yazılı tarihten başlayarak beş yıllık bir süre için geçerlidir.

Sözleşme, fesih ihbarı olmadıkça beş yıldan beş yıla kendiliğinden yenilenir. Fesih ihbarı diğer bütün Âkid Devletlere ve Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterine bilgi verecek olan İsviçre Federal Hükümetine, sürenin bitiminden en az altı ay evvel yapılmış olmalıdır.

Fesih, sadece fesih ihbarında bulunacak devlet hakkında hüküm ifade eder. Sözleşme, diğer Âkid Devletler için yürürlükte kalır.

Usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş olan ve imzaları aşağıda bulunan temsilciler işbu sözleşmeyi imzalamışlardır.

10 Eylül 1964 günü Paris'te, İsviçre Federal Hükümeti arşivlerine tevdi olunmak üzere, bir nüsha halinde düzenlemiş olup aşına uygunluğu onaylı birer kopyası diplomatik yolla her Âkid Devlet ve Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterine gönderilecektir.

Federal Almanya Cumhuriyeti adına :

İmza yok

Avusturya Cumhuriyeti adına :

İmza

Belçika Krallığı adına :

İmza

Fransa Cumhuriyeti adına :
İmza yok

Yunanistan Krallığı adına :
İmza

İtalya Cumhuriyeti adına :
İhtirazi kayıt ve imza

İtalyan Hükümeti, 8 nci maddeye dayanarak, birinci maddede öngörülen bilgi teatisinden, seçme hakkını kullanma veya tekrar vatandaşlığa alınma yolları ile vatandaşlığın kazanılması şeklini istisna ettiğini beyan eder.

Lüksemburg Büyük - Dükalığı adına :
İmza

Holânda Krallığı adına :
İhtirazi kayıt :

İmza

Holânda Krallığı ile ilgili olarak Sözleşme metninde kullanılan Anavatan ve Anavatandışı ülkeler terimleri, âmme hukuku açısından eşit bir statüye sahibolup Avrupa'da bulunan Holânda ile Avrupa dışındaki Surinam ve Holânda Antillerini ifade eder.

İsviçre Konfederasyonu adına :
İmza yok

Türkiye Cumhuriyeti adına :
İmza

İşbu Sözleşmenin imzası sırasında, imzacı devletler 4 nü maddede öngörülen merkezî makamların aşağıdaki şekilde belirtmişlerdir .

Federal Almanya Cumhuriyeti :
Belirtilmemiş

İtalya Cumhuriyeti :
İçişleri Bakanlığı

Avusturya Cumhuriyeti :
İçişleri Bakanlığı

Lüksemburg Büyük - Dükalığı :
Adalet Bakanlığı

Belçika Krallığı :
Dışişleri Bakanlığı

Holânda Krallığı :
Adalet Bakanlığı

Fransa Cumhuriyeti ;
Belirtilmemiş

İsviçre Konfederasyonu :
Belirtilmemiş

Yunanistan Krallığı :
Belirtilmemiş

Türkiye Cumhuriyeti :
İçişleri Bakanlığı